

вече душитѣ, ставатъ социални връзки, защото засѣгатъ онова, което е у всѣки: измѣненото.

Единъ хубавъ пасажъ отъ Allesandro Chiappeli: „До като физическата мжка разлага и раздѣля, моралната мжка, която не произхожда отъ конфликта въ личнитѣ интереси, но отъ по-висша причина, събира и обединява. Минавайки отъ живота на природата къмъ този на духа, разума и социалния животъ, мжката измѣня своето действие, понеже историята и обществото сж една вѣчна корекция на природата. И ако ние разбираме цѣлостта на диалектичния процесъ, който води отъ природата до духа, ние ще можемъ да кажемъ, че мжката обединява като раздѣля, и че развогласието е истинското едногласие, както казваше Giordano Bruno; за това, както и за всички други нѣща, приемникътъ на мисълта на античния Хераклитъ е спиритуалния предшественникъ на Хегель*.

§ 6. Универсализма — възможното човѣшко съвършенство.

Единството на човѣчеството и вселената е занимавало още античнитѣ философски умове. Тема вѣчна и единствена. Може да се изкаже съ нѣколко само сбити, дълбоко съдържателни, думи. „Ти казвашъ винаги сжщитѣ нѣща, казва Calliclès на Socrate, въ Gorgias. Да, отговаря Socrate: не само *сжщитѣ нѣща*, но още *върху сжщитѣ предмети*. Азъ, наопѣки, се оплаквамъ отъ това, че ти не говоришъ никога по единъ и сжщъ начинъ върху сжщитѣ предмети“. Така е изразено, на античенъ философски езикъ, единството на свѣта и единството въ науката.